До спеціалізованої вченої ради Д 26.007.05
в Національній академії внутрішніх справ
03035, м. Київ-ДСП, пл. Солом'янська,1

ВІДГУК

додаткового офіційного опонента Власової Ганни Петрівни на дисертацію і автореферат Бондюка Андрія Федоровича на тему: «Процесуальні основи статусу слідчого судді у кримінальному провадженні», представлену до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Актуальність теми дослідження. Вимоги, які ставляться нормативними та методичними документами МОН України щодо оцінки дисертаційних досліджень здобувачів наукових ступенів, насамперед стосуються визначення їх актуальності. Вивчивши дисертацію, автореферат та публікації по темі дисертації, офіційний опонент вважає, що актуальність дисертаційного дослідження сумнівів не викликає.

У відповідності зі ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а утвердження та забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Повною мірою це має стосуватися і кримінального провадження, основною концептуальною ідеєю якого є захист прав та законних інтересів його учасників. Саме в кримінальному провадженні, в межах якого конституційні права та свободи людини і громадянина зазнають найбільших обмежень, будь-який його учасник має усвідомлювати свою соціальну цінність, значущість, недоторканність, відчувати захист свого приватного життя з боку осіб, які наділені владними повноваженнями.

Ризики порушення прав учасників кримінального провадження залишаються високими на стадії досудового розслідування, що потребує запровадження додаткових гарантій дотримання суб'єктами кримінального провадження з боку обвинувачення законності та обґрунтованості під час учинення процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень.

ВДЗР НАВС
Вх. № 4767
"20" 09 2017 р.
кількість аркушів
додаток —
12

Однією з таких гарантій є здійснюваний слідчим суддею контроль за процедурами застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, пов'язаних з втручанням в охоронювану Конституцією України та міжнародними конвенціями сферу приватного життя.

За час функціонування інституту слідчих суддів напрацьовано досвід застосування відповідних положень КПК України, виявлено низку недоліків кримінального процесуального законодавства, які потребують наукового аналізу та напрацювання варіантів їх усунення в умовах оновлення системи судочинства. До того ж теоретичний інструментарій стосовно визначення статусу і повноважень слідчого судді, а також запропоновані на його основі методичні підходи не повною мірою враховують сучасний стан слідчої та судової практики.

Водночас надзвичайно важливі питання реалізації слідчим суддею свого процесуального статусу під час здійснення судового контролю за застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження, проведенням слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, окремих процедур оскарження дій та рішень органу досудового розслідування, міжнародного співробітництва (ст. 541–614 КПК України) та здійснення спеціального досудового розслідування (глава 24-1 КПК України) не отримали комплексного теоретичного розроблення й потребують подальшого цільового опрацювання.

І у цьому аспекті здійснення комплексного системного дослідження теоретичних і прикладних проблем діяльності слідчого судді у кримінальному процесі, з'ясування правової природи судового контролю з метою забезпечення оптимального законодавчого регулювання його діяльності у кримінальному процесі, безумовно є актуальними та має неабияку практичну цінність.

Відзначаючи актуальність теми дисертації А.Ф. Бондюка, слід вказати, що вона ґрунтується на основних положеннях Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки; узгоджується із Стратегією національної безпеки, затвердженою Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015, ґрунтується на положеннях Плану заходів МВС України, спрямованих на реалізацію норм КПК України (наказ МВС України від 8 серпня 2012 р. № 685), відповідає Пріоритетним напрямам наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ на період 2015–2019 років (наказ МВС України від 16 березня 2015 р. № 275), Основним напрямам наукових досліджень Національної академії внутрішніх справ на 2014–2017 роки, схваленим Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол від 29 жовтня 2013 р. № 28).

Вивчення дисертації, автореферату та наукових публікацій свідчить про логічну структуру роботи, що дало можливість дисертанту всебічно й повно дослідити задекларовану тему.

Здобувачем, з погляду опонента, правильно сформульовані об'єкт і предмет дослідження. Він продемонстрував знання сучасних наукових методів пізнання, засвідчив вміння їх правильного застосування (с. 17-18), що позитивно відбилося на результатах дисертаційного дослідження, підтверджує його наукову обґрунтованість і новизну розроблених теоретичних висновків і науково-практичних рекомендацій, що виносяться на захист.

Аналіз дисертаційної роботи дає підставу стверджувати, що мета, яку ставив перед собою дисертант, а саме – розроблення та обґрунтування положень теоретичного і практичного характеру, що розкривають зміст та правову сутність статусу слідчого судді в кримінальному процесі України, а також формулювання науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій з удосконалення кримінально-процесуального законодавства та практики його застосування в аспекті предмета дослідження. (с. 16) – загалом ним досягнута.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та їх достовірність.

Результати дисертаційного дослідження А.Ф. Бондюка є аргументованими, а тому і переконливими, вони одержані завдяки широкому використанню різноманітних методів наукового дослідження, аналізу значного масиву нормативно-правових актів, у тому числі міжнародного характеру, законодавства інших країн, наукових праць в галузі історії, теорії держави та права, кримінального процесу, криміналістики.

При написанні роботи автор проаналізував достатню кількість джерел (360 найменувань), ґрунтовно та критично вивчив роботи не лише українських правників, а й зарубіжних, що дало йому змогу вирішити важливу наукову задачу, дати відповіді на актуальні й суттєві питання, сформулювати пропозиції та рекомендації з подальшого вдосконалення теоретичних і нормативно-прикладних основ реалізації процесуального статусу слідчого судді у кримінальному провадженні.

Достовірність і обґрунтованість зроблених у дисертації висновків забезпечується емпіричними даними, зокрема систематизованими матеріалами офіційної статистичної звітності МВС України та Національної поліції України за період 2013–2016 рр.; результатами опитування 244 практичних працівників, а саме: 62 слідчих органів Національної поліції України, 56 прокурорів, 83 слідчих суддів та 43 адвокатів; оглядами судово-слідчої практики, офіційними звітами та довідками, а також іншим практичним матеріалом, зібраним у

підрозділах системи МВС України, Міністерства юстиції України та судових органах.

Підтвердженням достовірності наукових положень і висновків, викладених в дисертації, також є належна методологія дослідження. Виконана робота ґрунтується на загальнонаукових та спеціальних методах. Під час дослідження автором використовувалися такі методи дослідження: історико-правовий, системно-структурний, формально-логічний, порівняльно-правовий, методи моделювання і прогнозування та ін.

Таким чином, обґрунтованість та достовірність одержаних дисертантом результатів, сформульованих висновків і пропозицій забезпечені завдяки використанню широкого кола наукових джерел, різноманітних методів наукового та практичного аналізу. Постановка завдань, визначення об'єкту, предмету та мети наукового пошуку є чіткими і зрозумілими та цілком відповідають загальним вимогам. Задачі та мета наукової праці здобувачем загалом досягнуті.

Наукова новизна положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Робота А.Ф. Бондюка є самостійним завершеним монографічним дослідженням, в якому наведено вирішення наукового завдання, що полягає у комплексному дослідженні, з урахуванням норм вітчизняного кримінального процесуального законодавства, міжнародного права і діяльності Європейського суду з прав людини, теорії та практики правового регулювання процесуального статусу слідчого судді у вітчизняному кримінальному процесі.

Серед наукових положень та висновків, які характеризуються науковою новизною, слід відзначити, зокрема такі:

– науково підтверджено доцільність запровадження у кримінальне процесуальне законодавство України зарубіжного досвіду законодавчої регламентації окремих положень інституту «судового контролю», зокрема, щодо необхідності розроблення відповідних критеріїв відбору суддів для виконання обов'язків слідчого судді: спеціалізація та досвід суддівської діяльності в межах кримінального провадження; наявність досвіду роботи у правоохоронних органах чи адвокатом; кандидатський ступінь; соціально-демографічні чинники тощо;

– обґрунтовано науковий підхід стосовно визначення поняття слідчого судді як суб'єкта процесуальних повноважень у кримінальному провадженні на основі інкорпорації кількох чинників, а саме: завдань, які виконує стадія досудового розслідування; процесуального обов'язку слідчого судді, передбаченого КПК, який пов'язаний зі здійсненням судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні;

– визначено характерні ознаки діяльності слідчого судді: інституційна автономність, незалежність та незаінтересованість у здійсненні своїх повноважень, відповідальність та етапність, усебічне та неупереджене дослідження й оцінка лише окремих наданих доказів у межах стадії досудового розслідування;

– удосконалено наукові погляди на визначення поняття «судовий контроль за досудовим розслідуванням» як законодавчо регламентованого, не преюдиціального, здійснюваного за наявності процесуальних підстав у визначених межах, напрямі діяльності слідчого судді, який забезпечує законність рішень та дій слідчого, прокурора з метою дотримання прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні; положення ст. 193 КПК в частині доповнення зобов'язанням перевірити відповідність дій уповноважених осіб вимогам ст. 208-211 КПК, що стосується строків затримання і доставлення до слідчого судді для розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу; наукове обґрунтування необхідності доповнення ст. 234 КПК відповідним положенням, яке передбачає регламентацію дій слідчого судді в разі відсутності слідчого або прокурора у визначений для розгляду клопотання час; положення ст. 223 та 236 КПК щодо надання дозволу на проведення слідчих (розшукових) дій у нічний час доби, що пояснюється специфікою злочинної діяльності саме в нічний час доби; обґрунтування положення про збільшення часу розгляду слідчим суддею клопотань про проведення негласних слідчих (розшукових) дій із шести до двадцяти чотирьох години шляхом внесення змін до ст. 248 КПК; доцільність застосування єдиного порядку подання скарг в електронній формі та доповнення КПК положенням (ч. 2 ст. 303 та ч. 1 ст. 306), яке б регламентувало порядок звернення в такій формі та вимоги до неї; положення ст. 492 КПК щодо інтерпретації критеріїв об'єктивної оцінки застосування запобіжних заходів до особливої категорії осіб – неповнолітніх; обґрунтування необхідності доповнення ст. 584 КПК положенням про обов'язок ініціювання прокурором проведення перевірки наявності підстав для подальшого тримання особи під вартою для забезпечення видачі особи (екстрадиційний арешт).

Практичне значення результатів дослідження.

Одержані автором результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у різних аспектах правової діяльності. Уся сукупність теоретичних та практичних висновків дослідження А.Ф. Бондюка свідчить про те, що вони є певним внеском у сучасну науку, оскільки розширюють і поглиблюють уявлення про сутність та зміст діяльності слідчого судді у кримінальному провадженні.

Сформульовані дисертантом в роботі положення, висновки та пропозиції можуть бути використані: у законотворчій роботі (під час удосконалення кримінального процесуального законодавства України); у правозастосовній сфері (в діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду); у навчальному процесі (під час проведення усіх видів занять з відповідних навчальних дисциплін).

Дисертація має чітку структуру: складається зі вступу та трьох розділів, кожен з яких поділяється на відповідні підрозділи, залежно від висвітлених питань, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Перший розділ «Теоретико-правова характеристика інституту слідчого судді в кримінальному процесі» дає загальне уявлення про ступінь розробленості зазначеної тематики, з'ясовано ґенезу теоретичних підходів учених, а також усієї вітчизняної історіографії у цьому напрямі, а також проаналізовано відповідні положення кримінально-процесуального законодавства різних історичних періодів (Руська Правда; Литовські статути; Статут кримінального судочинства; Положення про народний суд УРСР; КПК УРСР 1922, 1927, 1960 рр.; КПК України 2012 р.). Проаналізовано правові положення та закордонну правозастосовну практику функціонування інституту слідчого судді. Доведено необхідність врахування рекомендацій та практики Європейського суду з прав людини на стадії досудового розслідування, що ґрунтуються на ратифікованих Україною положеннях міжнародно-правових актів.

Значна увага у розділі приділена порівнянню особливостей статусу та повноважень слідчого судді на стадії досудового розслідування за законодавством країн романо-германської (ФРН, Австрії, Швейцарії, Бельгії та ін.) та англосаксонської (США та Канада) правових сімей. Наведено законодавчо закріплені критерії відбору кандидатів на посаду слідчого судді: спеціалізація та досвід суддівської діяльності в межах кримінального провадження; наявність досвіду роботи у правоохоронних органах чи адвокатом; кандидатський ступінь; соціально-демографічні чинники тощо.

У другому розділі дисертації «Реалізація слідчим суддею функції судового контролю у кримінальному провадженні України» дисертант цілком закономірно приділяє значну увагу дослідженню особливостей процесуальної ролі слідчого судді в контексті завдань стадії досудового розслідування та функції судового контролю, а також аналізу положень, які включають у себе повноваження з розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, скарг на рішення, дії або бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора.

Використавши традиційний та вірний підхід автор розпочав свій аналіз процесуальної ролі слідчого судді в контексті завдань стадії досудового розслідування та функції судового контролю із етимологічного тлумачення вихідних наукових понять та їх філософського трактування, і в подальшому спираючись на наявні наукові дослідження запропонував авторську дефініцію слідчого судді. При цьому варто зазначити, що автор цілком слушно не претендує на безапеляційність своєї позиції, а також толерантно та виважено веде наукову дискусію, що підтверджує високий рівень наукової культури та здатність критично осмислювати погляди інших вчених.

Не менш складною проблемою, яка знайшла своє висвітлення у другому розділі дисертаційного дослідження, є характеристика як основних засад судочинства, так і специфічних, властивих саме цьому суб'єкту (інституційна автономність; незалежність від сторін; незаінтересованість у результатах провадження; особиста відповідальність; усебічне та неупереджене дослідження й оцінка наданих сторонами доказів).

Обґрунтованою видається позиція автора: враховуючи те, що слідчий суддя не є суб'єктом правосуддя на стадії досудового розслідування (не розглядає справу по суті), а виконує функцію судового контролю, не може йтися про істину як мету досягнення слідчим суддею обґрунтованості доказів. Обов'язок слідчого судді – дослідити достатність доказів та законність обґрунтування доводів слідчого, прокурора. Відтак, визнання слідчим суддею доцільності та правомірності застосування, наприклад, запобіжного заходу чи обшуку свідчить ipso facto про перевіреність, істинність доказів існування відповідних обставин кримінального провадження, за яких вжиття запитуваних заходів обмеження є доцільним.

У третьому розділі роботи *«Повноваження слідчого судді в кримінальному провадженні»* досліджуються особливості прийняття слідчим суддею рішення про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також питання прийняття слідчим суддею рішення про проведення окремих процесуальних дій, що обмежують конституційні права особи.

Особливу увагу звернено на недоліки в оцінці слідчим суддею підстав для застосування запобіжних заходів до неповнолітніх, які становлять найуразливішу групу суб'єктів процесуального примусу. На підставі аналізу судової практики та результатів опитування визначено критерії, якими повинен керуватися слідчий суддя при обранні поручителя в разі застосування запобіжного заходу у вигляді особистої поруки,

Обґрунтованими є викладенні положення щодо реалізації повноважень слідчим суддею під час розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність органів

досудового розслідування чи прокурора. Вивчення запропонованих законодавчих пропозицій засвідчило, що вони є обґрунтованими і мають практичну цінність. Не оминув автор своєю увагою й повноваження слідчого судді в межах міжнародного співробітництва під час кримінального провадження (ст. 541–614 КПК України), здійснення спеціального досудового розслідування (глава 24-1 КПК України), а також щодо перевірки законності затримання особи в порядку ст. 206 КПК України, запропонувавши відповідні обґрунтовані зміни до кримінального процесуального законодавства.

У результаті проведеного дослідження здобувачем запропоновані та сформульовані пропозиції щодо удосконалення чинного КПК України в контексті розглядуваних у роботі питань.

На закінчення кожного розділу і всієї дисертації загалом А.Ф. Бондюком наводяться висновки, в яких конкретно характеризується зміст розглянутих питань.

У публікаціях здобувача достатньо відображені всі розділи дисертаційного дослідження.

Зроблені А.Ф. Бондюком наукові висновки мають вагому аргументацію, є належним чином обґрунтованими і характеризуються високим рівнем достовірності. Крім розглянутих вище, в роботі містяться й інші положення, висновки, рекомендації, які в сукупності і забезпечують цілісність проведеного дослідження, результати якого відображено в чотирнадцяти публікаціях, серед яких шість статей – у журналах, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна – у міжнародному науковому виданні, та в семи тезах виступів на науково-практичних конференціях і круглому столі.

Оформлення дисертації відповідає усім вимогам, що пред'являються до цього виду робіт. Структура є цілком логічною, розкриття змісту послідовним.

Автореферат дисертації відповідає її змісту, а саме відбиває основні положення та результати дослідження, які наведені в тексті роботи. Матеріал викладено з логічною послідовністю, грамотно, літературною українською мовою, стиль викладу матеріалу – науковий. Зміст дисертації свідчить про те, що автор виконав поставлене наукове завдання, показавши при цьому глибокі знання наукової літератури, чинного вітчизняного та зарубіжного законодавства, вміння їх всебічно аналізувати, переконливо обстоювати власну точку зору.

Автореферат відповідає зазначеній спеціальності: 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

Дисертація А.Ф. Бондюка, як вже зазначалось, виконана на актуальну тему, на належному рівні, але як і в будь-якому самостійному науковому дослідженні, зустрічаються положення, які викликають сумніви і можуть стати предметом наукової дискусії або потребують додаткового аргументування:

В першому розділі *«Теоретико-правова характеристика інституту слідчого судді в кримінальному процесі»* отримано загальне уявлення про ступінь розробленості зазначеної тематики, з'ясовано ґенезу теоретичних підходів учених, а також усієї вітчизняної історіографії у цьому напрямі, а також проаналізовано відповідні положення кримінально-процесуального законодавства різних історичних періодів (Руська Правда; Литовські статути; Статут кримінального судочинства; Положення про народний суд УРСР; КПК УРСР 1922, 1927, 1960 рр.; КПК України 2012 р.). Проаналізовано правові положення та закордонну правозастосовну практику функціонування інституту слідчого судді. Доведено необхідність врахування рекомендацій та практики Європейського суду з прав людини на стадії досудового розслідування, що ґрунтуються на ратифікованих Україною положеннях міжнародно-правових актів.

Значна увага у розділі приділена порівнянню особливостей статусу та повноважень слідчого судді на стадії досудового розслідування за законодавством країн романо-германської (ФРН, Австрії, Швейцарії, Бельгії та ін.) та англосаксонської (США та Канада) правових сімей. Наведено законодавчо закріплені критерії відбору кандидатів на посаду слідчого судді: спеціалізація та досвід суддівської діяльності в межах кримінального провадження; наявність досвіду роботи у правоохоронних органах чи адвокатом; кандидатський ступінь; соціально-демографічні чинники тощо.

У другому розділі дисертації *«Реалізація слідчим суддею функції судового контролю у кримінальному провадженні України»* дисертант цілком закономірно приділяє значну увагу дослідженню особливостей процесуальної ролі слідчого судді в контексті завдань стадії досудового розслідування та функції судового контролю, а також аналізу положень, які включають у себе повноваження з розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, скарг на рішення, дії або бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора.

Використавши традиційний та вірний підхід автор розпочав свій аналіз процесуальної ролі слідчого судді в контексті завдань стадії досудового розслідування та функції судового контролю із етимологічного тлумачення вихідних наукових понять та їх філософського трактування, і в подальшому спираючись на наявні наукові дослідження запропонував авторську дефініцію

слідчого судді. При цьому варто зазначити, що автор цілком слушно не претендує на безапеляційність своєї позиції, а також толерантно та виважено веде наукову дискусію, що підтверджує високий рівень наукової культури та здатність критично осмислювати погляди інших вчених.

Не менш складною проблемою, яка знайшла своє висвітлення у другому розділі дисертаційного дослідження, є характеристика як основних засад судочинства, так і специфічних, властивих саме цьому суб'єкту (інституційна автономність; незалежність від сторін; незаінтересованість у результатах провадження; особиста відповідальність; усебічне та неупереджене дослідження й оцінка наданих сторонами доказів).

Обґрунтованою видається позиція автора: враховуючи те, що слідчий суддя не є суб'єктом правосуддя на стадії досудового розслідування (не розглядає справу по суті), а виконує функцію судового контролю, не може йтися про істину як мету досягнення слідчим суддею обґрунтованості доказів. Обов'язок слідчого судді – дослідити достатність доказів та законність обґрунтування доводів слідчого, прокурора. Відтак, визнання слідчим суддею доцільності та правомірності застосування, наприклад, запобіжного заходу чи обшуку свідчить ipso facto про перевіреність, істинність доказів існування відповідних обставин кримінального провадження, за яких вжиття запитуваних заходів обмеження є доцільним.

У третьому розділі роботи *«Повноваження слідчого судді в кримінальному провадженні»* досліджуються особливості прийняття слідчим суддею рішення про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також питання прийняття слідчим суддею рішення про проведення окремих процесуальних дій, що обмежують конституційні права особи.

Особливу увагу звернено на недоліки в оцінці слідчим суддею підстав для застосування запобіжних заходів до неповнолітніх, які становлять найуразливішу групу суб'єктів процесуального примусу. На підставі аналізу судової практики та результатів опитування визначено критерії, якими повинен керуватися слідчий суддя при обранні поручителя в разі застосування запобіжного заходу у вигляді особистої поруки,

Обґрунтованими є викладенні положення щодо реалізації повноважень слідчим суддею під час розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора. Вивчення запропонованих законодавчих пропозицій засвідчило, що вони є обґрунтованими і мають практичну цінність.

Не оминув автор своєю увагою й повноваження слідчого судді в межах міжнародного співробітництва під час кримінального провадження (ст. 541–614

КПК України), здійснення спеціального досудового розслідування (глава 24-1 КПК України), а також щодо перевірки законності затримання особи в порядку ст. 206 КПК України, запропонувавши відповідні обґрунтовані зміни до кримінального процесуального законодавства.

Бажано це питання більш детально висвітлити під час захисту роботи.

1. З огляду на предмет дослідження, з'ясовуючи процесуальні основи статусу слідчого судді у кримінальному провадженні, Ви акцентуєте увагу на такій його «складовій», як правосуб'єктність.

На думку опонента під час офіційного захисту на висвітленні вказаного питання, як важливого з огляду на предмет дисертаційного дослідження, варто було б зупинитися детальніше.

2. На стор. 148-149 дисертаційного дослідження та стор. 10-11 автореферату автор звертає увагу на невизначеності скаржника як суб'єкта кримінальних процесуальних правовідносин, у зв'язку з чим під час розгляду скарги на слідчого суддю покладено обов'язок роз'яснення прав та обов'язків цього суб'єкта (ст. 306, 345 КПК України). При цьому дисертант зазначає, що він повинен діяти в правовому полі, визначеному законодавцем, а не самостійно вирішувати, які права та обов'язки належать скаржнику. З огляду на специфіку роботи, на думку опонента дисертанту варто було б більш ґрунтовно аргументувати зроблені ним висновки, не обмежуючись висвітленням проблеми, а пропонувати шляхи її вирішення.

3. Під час офіційного захисту хотілось би почути які, на думку дисертанта, переваги має введення слідчого судді як окремого, «самодостатнього» процесуального суб'єкта в кримінальне процесуальне законодавство та практику здійснення кримінального провадження на стадії досудового розслідування?

Висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації і не знижують її високого наукового рівня.

Вищевикладене дає підставу для такого узагальненого висновку: дисертаційне дослідження Бондюка Андрія Федоровича на тему: «Процесуальні основи статусу слідчого судді у кримінальному провадженні» відповідає науковій спеціальності 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Воно є цілісним і завершеним монографічним дослідженням актуальної для науки проблеми. Його дослідження дало можливість одержати важливі науково обґрунтовані результати, які визначають теоретичні й нормативно-прикладні основи діяльності слідчого судді як суб'єкта реалізації функції судового контролю у кримінальному провадженні.

За своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною значущістю одержаних результатів, а також за авторськими публікаціями ця робота є внеском в розвиток вітчизняної науки в галузі кримінального процесу та криміналістики; судової експертизи; оперативно-розшукової діяльності.

Дисертація відповідає вимогам п. 11, 13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, та кваліфікаційним вимогам Міністерства освіти і науки України, що пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, а автор цього дослідження – Бондюк Андрій Федорович на основі прилюдного захисту заслуговує присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Додатковий офіційний опонент –
доктор юридичних наук, професор
завідувач кафедри кримінального
права, процесу та криміналістики
ПВНЗ «Європейський університет» **Г.П.Власова**

Підпис Г.П. Власової засвідчую
Зав. відділом управління персоналом
С.І. Тимченко